

СЕКЦІЯ 3.

ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Димов Кирило Борисович

студент 3-го курсу факультету міжнародно-правових відносин
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО СТАНОВИЩА БІЖЕНЦІВ У КРАЇНАХ ЄВРОПИ

Тисячі людей, здебільшого із країн Північної Африки, намагаються знайти притулок у країнах Європи у зв'язку зі збройними конфліктами, насильством, голодом та економічними проблемами.

З приводу того, яка особа може вважатися біженцем, сперечаються багато вчених і, звісно ж, існує декілька точок зору з цього приводу. Також слід розрізнити поняття «біженець» та «вимушений переселенець», які не є тотожними. Конвенція про статус біженців 1951 року та Протокол щодо статусу біженців 1966 року надають нам таке поняття:

«Біженець – особа, яка через обґрунтовані побоювання стати жертвою переслідувань за ознакою расової належності, релігії, громадянства, належності до певної соціальної групи чи політичних поглядів знаходиться за межами країни своєї національної належності і не в змозі користуватися захистом цієї країни або не бажає користуватися таким захистом внаслідок таких побоювань; або, не маючи визначеного громадянства і знаходячись за межами країни свого колишнього місця проживання в результаті подібних подій, не може чи не бажає повернутися до неї внаслідок таких побоювань» [1].

Десятки тисяч мігрантів залишаються на островах Лесбос, Хіос та Самос, не маючи можливості подолати велику відстань та здобути визнання у якості біженця. Так, наприклад, тільки до Італії за даними Управління Верховного комісара Організації Об'єднаних Націй у справах біженців, які були оприлюднені у травні 2017 року, прибула велика кількість мігрантів – близько 60 тисяч осіб [3].

Однією з причин проблем біженців є збройне протистояння на території Сирії. Воно підштовхнуло країни Європи до затяжної кризи у питаннях визнання та розселення великої кількості мігрантів. Причому, слід зауважити, що не всі з цих мігрантів можуть вважатися

біженцями. І саме тому багато з них перебуває на території країн Європи незаконно і ще більше поглиблює кризове становище через брак спеціальних місць для проживання, неможливість надання певних прав, які мають біженці тощо.

Тобто, ті мігранти, які залишають свою країну з економічних міркувань, вважаючи, що в Європі знайдуть надію на краще життя, у багатьох випадках, згідно з критеріями, які вказані у вищезгаданих міжнародних актах, не мають права на визнання статусу біженця. Однак, це не зменшує кількість спроб для набуття такого статусу, а також не забороняє того факту, що саме такі мігранти складають дуже велику частку серед тих, хто шукає легального притулку. Відомі випадки, коли вони навіть підробляли свої документи, надаючи фальшиві дані просебе.

Погіршує становище і те, що наразі існує безліч нелегальних організацій перевізників, які діють на території середземноморських держав і дохід яких вимірюється десятками мільйонів доларів [5]. Такі перевізники не гарантують ніякої безпеки при наданні своїх послуг, а також порушують певні норми законодавства країн Європи та міжнародного права. Щоб боротися з цією проблемою, країнам слід згуртувати свої сили та спільно розробити певну систему заходів, які б дозволили легально та без перешкод іммігрувати тим, хто цього потребує. Адаже навіть сьогодні, коли численні міжнародні організації, які надають гуманітарну допомогу, намагаються допомагати переселенцям, наприклад, біля берегів країн Північної Африки, вони стикаються з безпричинним спротивом з боку цих країн. Так, 15 серпня 2017 року, за повідомленнями ЗМІ, берегова охорона Лівії пригрозила відкрити вогонь по судну іспанської гуманітарної організації «Proactiva OpenArms», яка займається порятунком мігрантів у Середземному морі. Корабель змусили змінити маршрут і вирушити в напрямку Тріполі. Тріполі вимагає, щоби рятувальні судна трималися від берегів країни на відстані більше 12 морських миль. Насправді ж, погрози отримують судна, які рятують людей набагато далі від узбережжя [4].

Європейський союз шукає шляхи вирішення проблем біженців, які виникли. Одним з таких шляхів стала угода ЄС з Туреччиною про реадмісію біженців, згідно з якою мав початися процес боротьби з нелегальними біженцями, які прибули на територію Греції та повернення їх до Туреччини. З моменту її підписання минуло два роки і наразі можемо бачити наслідки цієї угоди. Вона не є такою ефективною, як спочатку передбачалося, адже більша частина мігрантів, яких було повернуто до Туреччини, наразі не має статусу біженця, а користується лише так званім «тимчасовим захистом», наданим урядом країни, згідно з яким вони мають право на освіту та надання медичної допомоги. Але повного захисту такий статус не гарантує і саме тому є недостатньо ефективним.

Вирішення проблеми біженців у Європі та світі загалом є дуже важким процесом і потребує багато часу та коштів. Керівництво країн походження біженців має усвідомити, що становище слід змінювати, створювати максимально комфортні умови для життя, існування та дотримання основоположних прав та свобод людини. Адже без підтримки внутрішніх політичних еліт, які на сьогоднішній день навіть не зацікавлені у тому, щоб утримати громадян своєї країни від втечі за кордон, та допомоги провідних країн світу і міжнародних організацій, нічого не вийде.

Вважаємо, що міжнародна спільнота повинна об'єднатися та визначити для себе мету щодо допомоги країнам походження легальних та нелегальних біженців.

Список використаних джерел

1. Конвенція про статус біженців [Електронний ресурс]. – 1951. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_011.
2. Протокол щодо статусу біженців [Електронний ресурс]. – 1966. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_363.
3. Сидоржевський М. Біженці у Європі [Електронний ресурс] / Максим Сидоржевський. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://p.dw.com/p/2f1TM>.
4. Токарюк О. Як Європа намагається зупинити потік мігрантів [Електронний ресурс] / Ольга Токарюк. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://hromadske.ua/posts/yak-yevropa-pamahaietsia-zupynyty-potik-mihrantiv>.
5. Соколовська Н. Прибутковий бізнес [Електронний ресурс] / Н. Соколовська, А. Ноль. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://p.dw.com/p/1EF5f>.
6. Солодько А. Угода ЄС-Туреччина: зміст та передумови підписання [Електронний ресурс] / Андрій Солодько. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://cedos.org.ua/uk/migration/uhoda-yes-turechchyna-zmist-ta-peredumovy-pidpysannia>.

Ключові слова: біженці, мігранти, переселенці, Європа, Євросоюз.
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Войтович П. П.

Дирда Адріана Михайлівна

студентка 2-го курсу факультету міжнародно-правових відносин
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПОНЯТТЯ ТА ПРИНЦИПИ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ

Сьогодні забезпечення міжнародної безпеки залишається головною проблемою сучасності. Сучасна зброя не залишає жодній державі надії забезпечити свою безпеку лише військово-технічними засобами,